

DUCHOVNÉ OZVENY



ročník XIV.
December
2011

Mesačník farnosti sv. Martina z Tours
Suchá nad Parnou, Košolná, Zvončín

Číslo 12

Kríza

Slovičko kríza je v posledných dňoch veľmi často skloňované v televízii, v rozhlase, v tlači, na internete. Ľudia od najvyšších politikov až po tých úplne obyčajných premýšľajú čo prinesie a ako by sa asi mohla riešiť.

Pre nás veriacich začína adventné obdobie, obdobie radosného očakávania a prípravy na narodenie Ježiša Krista. Nebeský Otec sa rozhodol vyriešiť skutočnú krízu, krízu, do ktorej sme sa dostali hriechom a z ktorej sme sa vlastnými silami dostať nemohli. Preto nám v plnosti času poslal svojho jednorodeného syna ako Spasiteľa, Vykupiteľa, Záchrancu. A nie hocijako, ale tak, že sa Boh narodil z čistej panny, že

sa stal človekom, jedným z nás, aby mohol byť s nami, tak blízko pri nás, ako sa len dá.

Prežívajme s radosťou tieto dni prípravy na narodenie Betlehenského dieťaťa, pretože ide o udalosť nielen dávno minulú, ale aktuálnu. Ten, ktorí sa pred dvoma tisícami rokov narodil v Betleheme, je stále živý a aj dnes zachraňuje ľudí z tej najhoršej krízy. Nemusíme sa teda báť tých, čo nás môžu pripraviť o život, zdravie, majetok, pokoj či istotu. Skôr sa máme báť toho, ktorý môže zahubiť našu dušu. Ale práve toho nepriateľa prišiel a prichádza Ježiš poraziť.

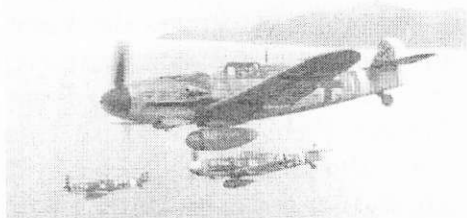
Peter Škultéty

Čriečky z histórie Zvončína

Druhá svetová vojna

Druhá svetová vojna je dodnes najväčší a najrozsiahlejší ozbrojený konflikt v dejinách ľudstva, ktorý stál život asi 45 až 60 miliónov ľudí. Počas šiestich rokov trvania zomreli desiatky miliónov civilistov, milióny príslušníkov ozbrojených síl, boli zničené celé mestá a spôsobené nevyčísliteľné škody na majetku a kultúrnom dedičstve ľudstva. Viedenskou arbitrážou z 2. novembra 1938 fašistické Nemecko a Taliansko donútili Česko-Slovensko vzdať sa územia na juhu Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Ešte pred druhou svetovou vojnou vznikla 14. marca 1939 Slovenská republika. Jej vzniku predchádzal nátlak zo strany Nemecka, ktoré ústami Hitlera dalo Slovákom na výber, či sa osamostatnia alebo sa Slovensko rozdelí medzi Maďarsko, Nemecko a Poľsko. Druhá svetová vojna sa začala 1. septembra 1939, keď Nemecko napadlo Poľsko. Táto časť vojny sa Zvončina bezprostredne nedotkla. V lete roku 1941 sa aj Slovensko po boku Nemecka zapojilo do vojny proti Sovietskemu zväzu. V roku 1944 sa vojna priblížila bezprostredne až do najbližšieho okolia Zvončína. Na oblohe bolo možné pozorovať anglo-americké lietadlá, ktoré nalietavali na vybrané ciele. Dňa 16. júna 1944 predpoludním sa stala terčom náletov rafinéria Apollo v Bratislave. Pri nálete na rafinériu Apollo zahynul i zvončinský rodák Jozef Čavojský (21 ročný). Pracoval v Bratislave ako úradník sotva jeden rok. Jozef Čavojský patril k prvým maturantom (1942/43) arcibiskupského reálneho gymnázia pre chlapčenskú mládež v Trnave. V kronike ľudovej školy vo Zvončine je zaznamenané, že v okolí Trnave bola letecká bitka. Jedno zostrelené lietadlo padlo vo zvočinskom chotári a to v poli zvané Kráľová od Šelpíc. Pilot sa padákom zachránil

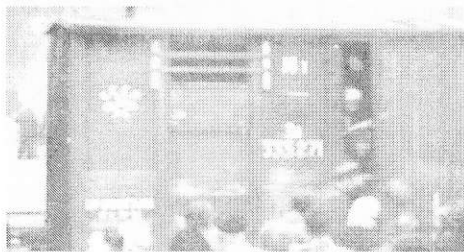
a Zvončania, ktorí pracovali na poli mu poskytli pomoc. Stalo sa to 26. júna 1944. Vo všeobecnej situačnej správe okresného náčelníka v Trnave (namiesto 16. júna tam má byť správne 26. júna) je zaznamenané: „Dňa 16. júna 1944 o 9.10 až 10.00 hodine preletelo nad mestom Trnava a okolí asi 1000 anglo-amerických bombardovacích lietadiel a stíhacích lietadiel. Tieto lietadlá prileteli v niekoľkých vlnách od východu, severovýchodu a juhozápadu vo výške asi 4000 m a leteli smerom na západ, teda na Bratislavu. Nad mestom Trnava a okolí niekoľko z týchto vln anglo-amerických lietadiel zakružilo. Pri tomto krúžení boli napadnuté nemeckými a slovenskými stíhačkami. Strhnut sa medzi nimi boj, ktorý trval 20 až 30 minút, tedy asi do 10.00 hod. Po skončení boja tieto vlny anglo-amerických lietadiel pokračovali ďalej na západ. V tomto leteckom boji bola zasiahnutá jedna nemecká stíhačka zn. „Messerschmitt“ Er 9, riadená pilotom slob. Hermanom Durom. Pilot Dur po vyprosení sa z boja odletel s poškodeným lietadlom smerom na severozápad, kde pri obci Suchá nad Parnou z porúchaného lietadla padákom zoskočil a lietadlo spadlo pri obci Šelpice a sa úplne rozbilo. Pilot Dur pri zoskoku utrpel zlomeninu ľavej ruky a zlamanie niekoľkých rebier. Bol dopravený do štátnej nemocnice v Trnave, odkiaľ bol dňa 31. júna 1944 dopravený do Bratislavy...“



Obr. Messerschmitt Bf 109 G-6 v akom letel Hermann Dürr. Tiež 7. júla 1944 medzi 10. a 11. hod. preletelo z juhu na západ nad obcou nezistené

množstvo lietadiel. V Zvončinskom chotári padlo niekoľko prázdných sudov od benzínu a protiletadlových ešte nevystrelených nábojov. Koncom augusta 1944 vzbudili pozornosť občanov rozhlasové prejavy predstaviteľov slovenského štátu (Tisu, Čatloša), ktorí vyzývali občanov k pokoju, poriadku a vernosti Slovenskej republiky. V utorok 29. augusta 1944 „odzneli prejavy o príchode nemeckého vojska na Slovensko.“ 29. augusta 1944 začala nemecká armáda obsadzovať Slovensko. Slovenského národného povstania sa zo Zvončína zúčastnili Jozef Miklošovič ml., Jozef Bílik st., Jozef Belica, Štefan Mínarovič, ktorí patrili k trnavskej vojenskej posádke, ktorá sa 30. augusta 1944 pridala k SNP. Okrem nich bojoval v SNP Martišovič. Jozef Belica (1916 – 1944) zahynul na strednom Slovensku. Jozef Miklošovič (1910 – 1945) ako vojak bol odvezený do koncentračného tábora v Nemecku kde zomrel. Jozef Bílik st., Ignác Blahút, Jozef Gažovič a Štefan Mínarovič boli ako zajatci v koncentračnom tábore v Nemecku, z ktorého sa vrátili. Ako vojak zahynul v Rakúsku Michal Lančarič († 1944), keď sa jeho posádka premiestňovala vlakom do Talianska. Koncom druhej svetovej vojny prišli do Zvončína nemeckí vojaci. Na príkaz nemeckej komandatúry všetci muži od 18 do 60 rokov boli povinní zúčastniť sa na kopaní zákopov obranného systému na úpätí Malých Karpát, najmä v katastrálnom území obcí Dolné a Horné Orešany. Z tých, ktorí sa na kopaní zákopov zúčastnil je v obecnej kronike spomenutý Vendelín Rybár ako parťák. Posledný nemecký vojak odišiel v poludňajších hodinách 1. apríla 1945. Zvončín oslobodilo sovietske vojsko 1. apríla 1945 o 23.00 hod. Obyvatelia vojsko vítali, dokonca na veži kostola sa rozozvučal zvon na ich uvítanie. Prvé vojská

pokračovali v prenasledovaní Nemcov. Sovietski vojaci zriadili v škole vojenskú nemocnicu. Po zlikvidovaní nemocnice bolo v nej vojsko ubytované ešte do konca júna. Určitý čas dedina hostila aj generála červenej armády, ktorého meno nebolo prezradené. Generál červenej armády bol ubytovaný v dome u statkára Štefana Kráľoviča, ktorý za ten čas aj s rodinou býval v škole. Dňom vstupu Červenej armády na Slovensko bezpečnostné orgány NKVD¹ za pomoci informátorov začali zatýkať domácich obyvateľov. Väčšina Slovákov bola do gulagov² odvázaná pod zámienkou trojmesačnej brigády, na ktorej mali opravovať mosty zničené vojnou. Z týchto trojmesačných brigád sa však stali dlhoročne otrocké práce v gulagoch.



Obr. Odvoz do gulagu.

Do gulagov neboli odvázané iba pre vtedajší režim nepohodlné osoby, ale aj oby-

¹ NKVD – Narodnyj komissariat vnutrennich del. (po rusky Народный комиссариат внутренних дел – НКВД, doslova Ľudový komisariát vnútra), bol ekvivalent ministerstva vnútra v Rusku/ZSSR v rokoch 1917 – 1946. NKVD bola zodpovedná za sovietske politické utlačanie počas stalinizmu, najmä za stalinské represie. Spravovala systém gulagov nútenej práce, deportovala celé národy a roľníkov označených ako kulakov do neobývaných častí krajiny, strážila štátne hranice, vykonávala špionáž a politické atentáty v zahraničí a bola zodpovedná za rozvracanie zahraničných vlád a vynuovenie stalinistickej politiky v komunistických hnutiach v iných krajinách.

² Главное Управленије Исправително-трудových Лагереј = GULAG (Hlavná správa nápravno – pracovných táborov).

čajní jednoduchí ľudia a príslušníci slovenskej armády. Práve o tých, ktorí si tiež plnili svoju vojenskú povinnosť sa zvlášť v komunistickom režime v Československu, ktorý videl svoj „večný vzor“ v ZSSR nesmeli hovoriť. Tí potom po zajatí boli potrestaní dvakrát: najprv nedobrovoľným vyslaním na front, potom, po roku 1945, zase svojou diskrimináciou za účasť v nútennej vojne. K tým patria aj bývalí vojaci zo Zvončína Ján Čambál, Imrich Kosnáč (1914 – 1991) a Viliam Minarovič, ktorých Sovietski vojaci v jari 1945 zajali v Maďarsku, kde ako vojaci v zálohe kopali zákopy. Po zajatí im dali strážiť maďarských vojenských zajatcov a zároveň pripravovať pre nich vagóny na odvoz.



Obr. Denný chlieb v gulagu.

Do vagónov nahnali však okrem maďarských zajatcov aj ich a odvliekli ich do gulagu v Donbase. V Donbase bolo zavalených asi vyše dvadsať šachiet. Úlohou násilne zavlečených bolo šachty čistiť a pritom aj dolovať uhlie. V bani museli pracovať v najťažších podmienkach, pracovali v štólňi asi 1 m vysokej, kde fárali na kolenách. Stravu mali biednu. Ráno teplú polievku, ktorá bola zo zátrepky otrúb s prevarenými repnými alebo kapustnými listami. Niekedy nasekali do nej kŕmnu repu alebo kvaku. Po šichte to boli rôzne kaše. Z fazule, hrachu, z prosa, z kukurice. Mäso bývalo len zriedkakedy. Večer to bol čaj bez cukru a jedna kvasená uhorka. Šacht'ori (čiže tí, ktorí pracovali v šachte) dostávali navyše ešte tehlu čier-

neho chleba. Z nútených prác sa vrátili domov až rok po skončení vojny, v marci 1946. Aj po návrate nesmeli vôbec o tom hovoriť, čo sa začalo až po roku 1989. Keď jeden z mnohých, ktorí boli v Donbase žiadal Ministerstvo vnútra o odškodnenie pre zavlečenie, tak mu odpísali že mu nepatrí lebo bol odvečený z cudzieho štátu /Maďarsko/ a nie zo Slovenska. V zozname spolu s nimi násilne odvečených na nútené práce do Dobasu ešte spomeniem Jozefa Tollaroviča a Jozefa Ilavského zo Suchej nad Parnou a Františka Tajcnára (1920) a Elemíra Šajdu z Košolnej.

P. S.: Opravenie alebo doplnenie údajov možno nahlásiť autorovi článku.

Zdroje:

Literatúra:

- DANÁŠ, K.: V pazúroch NKVD. Vydala Slovenská asociácia násilne odvečených (SANO), Bratislava 1995.
- Kronika, ľudová škola v Zvončine 1925 – 1948. s. 111. ŠOKA Trnava.
- Obecná kronika Miestneho národného výboru vo Zvončine.
- spomienky Františka Tajcnára.

Internet:

- BENČEK, M.: STRATY LUFTWAFFE NAD SLOVENSKOM V STRETNUTIACH S 15th AAF 26.06.1944; BF 109G-6 W.Nr.?, I./JG 302; Pilot: Uffz. Hermann DÜRR – WIA; Miesto havárie: Šel'pice. In: hloubkari.cz/forum
- LACKO, M.: Situačné hlásenia okresných náčelníkov január – august 1944. Z prameňov k dejinám 1. Slovenskej republiky 1939 – 1945 I. diel. Katedra História Filozofickej fakulty Univerzity sv. Cyrila a Metoda Trnava 2005. Vydavateľstvo Michala Vaška Prešov. In: www.druhasvetova.sk
- V.Z.: V skratke o gulagoch. In: pospolitost.wordpress.com
- Můj otec Gulag (2008). In: www.csfd.cz/komentare
- Vojnové a medzivojnové roky. In: www.katlovce.sk
- Na ZSSR pred 70 rokmi zaútočili s fašistami aj Slováci. Vybrané z komentárov. In: aktualne.centrum.sk
- topsid.com

Zostavil: Viktor Mišuth CSSR

Svätý Filip Neri

V jednu nedeľu večer som si sadla k televízii. Nemala som chuť pozerať žiadny bezduchý americký film. Nelákala ma ani žiadna bezvýznamná reality šou. Netušiac, že predsa sa niečo nájde, prepla som na STV 1. Začínal film Svätý Filip Neri. Priznám sa, nemala som potuchy, kto to bol. Film ma veľmi zaujal. Filip bol kňaz pôsobiaci v Ríme. Netúžil po kariére.



Jeho doménou bola skromnosť a oddanosť Bohu. Celý život obetoval opusteným deťom. Tieto deti boli nevychované, drzé, kradli a robili zle. On však u nich nehľadal to zlé, ale naopak, veril v ich dobro. Mal veľa neprajníkov, ktorí ho odsudzovali. Vo všetkom obstál a to len vďaka tomu, že dôveroval Bohu. Deti mu zo začiatku neverili. Mysleli si, že je ako všetci ostatní, ktorí ich len trestali, vyhánali a mali ich za nevychované deti. Veľmi nenásilne si získal ich dôveru. Dokonca urobil aj niekoľko zázrakov, z ktorých bol aj on sám prekvapený. Vedel však, že to Boh koná skrze

neho. Veľa ľudí v jeho okolí sa vďaka nemu obrátilo k Bohu. V jednej chvíli som si uvedomila, že aj dnes je veľa opustených detí, zlodejov, narkomanov. Mnohí z nich majú „všetko“. Chýba im však Boh, možno viac lásky. Veď nik sa nenarodí zlý. Mnohokrát ich k tomu privedie len prostredie, v ktorom vyrastajú. Neodsudzujme takéto deti, sú vlastne nešťastné, aj oni majú kdesi vo vnútri dobré srdce, len im chýba svätý Filip Neri. Ďakujem za ten film.

Andrea I.

Modlitba

z knihy Bruna Ferrera

Tajomstvo červených rybičiek

Pane,

keď som hladný, pošli mi niekoho, kto sa potrebuje najesť,

keď som smädný, pošli mi niekoho, kto potrebuje vodu,

keď mi je zima, pošli niekoho, kto sa potrebuje zohriať,

keď trpím, pošli niekoho, koho treba potešiť,

keď môj kríž oťažieva, pomôž mi niesť kríž druhého,

keď som chudobný, prived' mi niekoho, kto je v núdzi,

keď nemám čas, pošli mi niekoho, komu treba pomôcť,

keď strácam odvahu, pošli niekoho, koho treba povzbudiť,

keď potrebujem, aby ma niekto pochopil, pošli mi niekoho,

kto u mňa hľadá pochopenie,

keď by som chcel, aby sa niekto o mňa postaral,

Pošli mi niekoho, aby som sa oňho postaral ja,

keď myslím na seba,

obráť moje myšlienky na druhého.

Náš rodák Ing. Prof. Pavol Ilavský by sa dožil 100 rokov

V Slovenskom biografickom slovníku – osobnosti od roku 833-1990 má svoje miesto aj náš rodák Ing. Prof. Pavol Ilavský, narodený 9. januára. 1911 v Suchej nad Parnou. Na jeho život si zaspomínala pani Zita Bémová, rodená Zatkaliková.

Tento rok uplynulo 100 rokov od narodenia môjho krstného otca Ing. Prof. Pavla Ilavského. Bol jedným z troch detí Mateja a Františky Ilavských. Dedko bol cestárom a venoval sa vinohradníctvu. Predávanie dobrého vína mu pomohlo pri financovaní štúdií syna Pavla. Krstný otec bol od mladosti pracovitý, úprimný voči starým ľuďom a veľmi dobrosrdečný. Pravdaže, ja poznám jeho mladosť z rozprávania mojej mamy a zo svojho detstva. Ako mládenec bol členom v tanečných súboroch a vždy bol tam, kde bolo veselo. Organizoval rôzne športové podujatia. Preteky na bicykloch, hlavne udržoval futbalové mužstvo, hoci ihriská boli raz tu, raz tam. Prvé ihrisko bolo za potokom v bývalej Klasovej záhrade. Najviac mi zostali v pamäti návštevy farského úradu, kde ma vždy brával so sebou. Bol veľmi dobrým priateľom nášho pána farára Dr. Martina Ondroša. Ich stretnutia bývali srdečné a priateľské. Ako mladý geodet zameriaval cintorín a tiež stromy lipy, ktoré boli potom vysadené. Dedkovi priniesol rôzne štepy odrôd hrozna a veľa druhov čerešní z Talianska. Veľmi miloval rodičov, súrodencov, svoju rodnú obec a všetkých ľudí okolo seba. Keď prišiel na dovolenku, nehanbil sa zobrať kosu na plece a šli sme pokosiť záhumienok. Mal veľmi málo času. Popri práci a svojej rodine pomáhal mame ako vdove vo všetkých ťažkých prácach. Staral sa o celú rodinu. Radil nám v učení, usmernil nás do života. I akademického maliara Doc. Jozefa Ilav-

ského a moju sestru MUDr. Ľubu Halákovú. Boli v štúdiu veľmi usilovní, a on im bol v Bratislave oporou. Často ich navštevoval. V jeho pracovitom a výskumnom živote mu učarovali štiavnické vrchy. V Banskej Hodruši chodil cez prázdniny do bane. Pri nej bolo prekrásne číre jazero. Okolo boli zo všetkých strán vysoké hory. Sem chodil rád so svojou rodinou a postavil si tu malú chatu v hore pri jazere. Pozýval sem i bratrancov, študentov a priateľov. Ľudia v Suchej ho mali veľmi radi. V mojich spomienkach zostane navždy, lebo nám nahradil otca. Naučil nás veľa praktických vecí. Zomrel veľmi mladý, ako 54 ročný v roku 1965. Pochovaný je pod jednou z líp na cintoríne v Suchej nad Parnou. Bol obľúbeným a váženým profesorom u všetkých študentov, pretože v každom našiel nejaké dobro, usilovnosť a chuť pracovať. Dokázal svojím príkladom motivovať k štúdiu baníctva. Zomrel 15. januára 1965 v Košiciach. Po rozlúčke na fakulte VŠT ho ulicami Košíc vyprevádzali takmer všetci študenti.

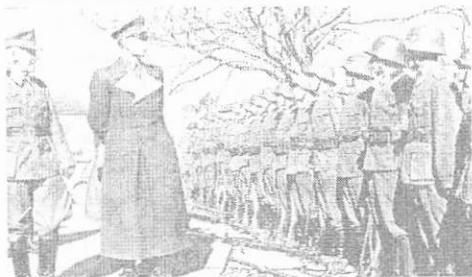
Zita Bémová, rod. Zatkaliková



Spomienka z detstva (pokračovanie)

Boli sme štyria súrodenci. Dvaja chlapci a dve dievčatá. Môj najstarší brat, ako mládenec, bol na robotách v Nemecku. Keďže mal ísť k odvodu brancov, prišiel domov, bol odobraný a narukoval do Trnavy na rádiostanicu. Keď prišiel z Nemecka, učil nás nemecké slovíčka. Ja som chodila do meštianskej školy v Trnave, kde sme sa vtedy tiež učili nemčinu. Po ukončení vojenského výcviku bol brat poslaný na ruský front. Po určitom čase prišiel na tri týždne domov na dovolenku a potom opäť odišiel do Ruska. Neskôr bol prevelený najprv na taliansky front a po dlhšom čase zasa do Trnavy. So svojou posádkou bol v Slovenskom národnom povstaní, kde ho Nemci zajali a ako zajatec pracoval na stavbe v Bratislave. Odtiaľ utiekol a schovával sa. Práve vtedy v Trenčíne zbombardovali kasárne a on sa tam prihlásil. Onedlho pustili vojakov domov, lebo sa blížil koniec vojny. Z Trnavy išiel pešo domov. Rozprával, že kufor mal väčšinou na hlave, lebo ruské raty (lietadlá) ostreľovali utekajúce nemecké vojsko. Po príchode domov vybral z okien vnútorné rámy so sklom a poskladal ich pod okná. Vedel, čo sa môže stať pri výbuchu. Bola sobota, 31. marca 1945. Nemeckí vojaci už ani nezaštavovali, ponáhľali sa preč. Keď všetci odišli, z uličky od potoka vyšiel krivajúci vojak v nemeckej uniforme a so sebou mal asi desaťročného chlapca, tiež oblečeného v nemeckej uniforme. Pýtal sa, kde býva richtár. Chcel uňho prespať. Vtedy bol v Košolnej richtárom strýko Mesiček. Ten ich odviedol do školského bytu pri starej škole. Na druhý deň v nedeľu – 1. apríla bola Veľká noc. Boli sme v Suchej na svätej omši, všade bolo nápadné ticho. Ulica bola prázdna. Popoludní prišiel ruský vo-

jak – prieskumník a pýtal sa, kto spolupracoval s Nemcami a kto je richtárom. Voľakto mu povedal, že richtárom je strýko Mesiček. Vojak ho zobral do školskej záhrady, kde si richtár musel kopať vlastný hrob. Ruský vojak pri tom nahnho celý čas mieril zbraňou a strýko za tú chvíľu úplne ošedivel. Našťastie vtedy obcou prechádzal ďalší vojak - prieskumník, ktorý viedol dva kone a nazeral do každého domu. Keď uvidel, čo sa robí, dal opraty richtárovi do ruky a ten mu potom viedol kone až na horný koniec Košolnej. Tam sa už schádzali chlapi s vozmi a volmi a išli na „foršpond“. To bola furmanka, kde chlapi museli približovať a priväzovať muníciu k frontu. Tu sa podarilo richtárovi zamiešať medzi ostatných chlapcov, pustil kone a schoval sa. To mu zachránilo život. Chlapi boli s vozmi až v Rakúsku a vrátili sa domov po dvoch týždňoch. Na Veľkonočný pondelok 2. apríla ráno dobehol najprv jeden vojak – kozák na koni a za ním potom po celej šírke cesty ďalší kozáci tiež na koňoch. Za nimi šli dve ľavy a dva slony. Asi ich zobrali z nejakého cirkusu. Potom nasledovala vojenská technika, tanky, autokolóna a osobné autá. Vtedy museli ľudia dať vojsku autá, aj kone. Ľudia vojakov vítali, keďže front prešiel bez boja. Boli spokojní a spoločne sa rozprávali na ulici. Chlapec, čo bol s krivajúcim vojakom v školskom byte, otvoril okno a po rusky vítal vojakov na koňoch. Tí sa s ním rozprávali, vojaka, čo bol s ním zastrelili a chlapca zobrali so sebou. Zastrelený vojak bol Vlasovec. Vlasov bol ruský generál, ktorý prešiel so svojím vojskom k nemeckej armáde. Preto sa ruským vojakom, čo prešli k Nemcom hovorilo Vlasovci. Na ruke mali tetovanie: možno SS, alebo nejaký iný znak, aby bolo poznať, že nie sú Nemci. Asi za hodinu začali dopadať nemecké delostrelecké gra-



Obr. Vlasov so svojou jednotkou v nemeckých uniformách

náty. Hneď prvý padol do agátu za obecným domom a črepiny zasiahli ruského vojaka aj s koňom, strýka Ostriža, strýka Tomašoviča a osemnásť-ročného Rudka Kormútha, ktorý bol u starých rodičov Hrčkových evakuovaný z Bratislavy. Ruský vojak a Rudko boli na mieste mŕtvi, strýko Ostriž a strýko Tomašovič doma vykrvácali, lebo nemali lekársku pomoc. Jeden granát padol aj Mesíčkovým do maštale a zabil kravu.

zo spomienok pani Heleny Zigovej

Už dvadsaťdva

Mladý dvadsaťdvaročný človek má už za sebou detské choroby, pubertu i skúšku dospelosti. Ešte stále nasáva vedomosti a získava skúsenosti, ale najmä je plný očakávaní a má pred sebou obrovskú perspektívu. Dvadsaťdva je pekné číslo a práve toľko rokov uplynulo od nežnej revolúcie. Tento sviatok spomenul i otec arcibiskup Róbert Bezák 17. novembra na Trnavskej novénc. Pripomenul nám koľko kňazov a biskupov skončilo za minulej éry v Leopoldove a na Pankráci a že dnes už kazateľov na novénu neurčuje súdruh na ústredí, ale trnavský pán dekan. Keď s vtedajšou československou vládou rokovali taliansky biskup o vatikánskej zmluve, povedal: S československou vládou rokovať, to je ako do vody vrátať diery. Kto by si pred 22 rokmi pomyslel, že budeme chodiť po Európe s občianskym preuka-

zom a platiť slovenským eurom. A tí, čo plačú za tridsaťhalierovým rožkom, by si zaslúžili po hlavu, aby sa spamätali. V rádiu Lumen sa sťažovala istá matka, že čo z toho, keď jej syn musí odísť za prácou do zahraničia. Celkom chápem jej obavy, no v skutočnosti by slovenská mamička mala byť vlastne aj rada, že jej syn nielen uvidí kus sveta, ale naučí sa i cudzí jazyk a získa väčší rozhľad. Veď kedysi sa tiež tak žilo. I môj dedo sa učil za stolára vo Viedni a Budapešti. Naučil sa tam po nemecky a maďarsky, čo sa mu v živote veľmi zišlo. Keď sa vrátil z cudziny domov, vyrábala u nás na tie časy hypermoderný nábytok. Aj dnes bol syn môjho kamaráta robiť v Anglicku, kde sa naučil po anglicky a zarobil si peniaze na štúdium. Navyše, keď potom už na Slovensku robil skúšky z medzinárodného práva, kde mali anglických učiteľov, nepotreboval tlmočníka a skúšku zvládol s vysokým ohodnotením.

Štyridsaťročná éra komunizmu nám vytvorila nového „kresťana“, tzv. kresťanokomunistu. A ja som mal takúto skúsenosť. Keď som bol v Košolnej starostom, jeden náš farník mi povedal: „Ty si tu za štyri mesiace narobil viac zla ako komunisti za štyridsať rokov.“ Nuž čo, je to Slovensko čarovné, hrdé, mám ho rád. Tak



si môžem aspoň povedať: „Pomohol som Gorbačovovi rozbiť komunizmus.“ Zdrávstvuj glasnosť a perestrojka, tak nám Pán Boh pomáhaj. Prajem Vám veselého Silvestra!

Jožka Starohoran

Uctievať si starších je potrebné stále

„Človek je krásny nielen vtedy, keď má pružný krok.

Človek je krásny podľa múdrosti, čo zrači sa mu v oku,

podľa vrások a bielych vlasov, podľa slov, keď ponára sa v hovore s deťmi do rokov, keď aj on bol mladý.

Človek je krásny vtedy, keď ho ľudia majú radi.“



Týmito slovami sa prihovám všetkým tým, ktorí už väčšiu časť svojho života prežili a odovzdávajú nám svoje skúsenosti, svoju múdrosť. Obecný úrad v Suchej nad Parnou mal zámer uskutočniť stretnutie s občanmi v Mesiaci úcty k starším v októbri, kedy sme pripravovali kultúrne podujatie a zvlášť pozvanie pre našich jubilujúcich spoluobčanov 80, 85, 90 a viac ročných. Nakoľko kultúrny dom sa nachádza v zóne revitalizácie námestia obce a nechceli sme ohroziť bezpečnosť pozvaných a návštevníkov kultúrneho podujatia, presunuli sme toto podujatie na mesiac november. Žiaľ, ani tento termín nám nevyšiel, lebo výstavba stále trvá. Informovali sme Vás prostredníctvom miestneho rozhlasu po dohode s účinkujúcimi, že podujatie presúvame na niektorý z vhodnejších termínov. Bolo mi veľkou ctou, že som mohla osobne navštíviť našich jubilujúcich spoluobčanov v ich domácnostiach a tak aspoň na chvíľu zabudnúť na upo-

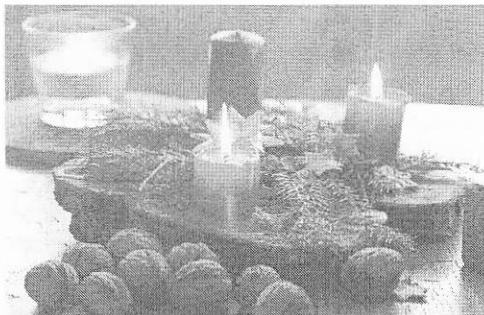
náhľaný život. O to viac ma tešila ich úprimná radosť z návštevy predstaviteľky obce a slová uznania. Milí jubilanti, prajem Vám veľa zdravia, spokojnosti, lásky Vašich blízkych i Božieho požehnania.

Vaša starostka

Pozvánka

Vážení spoluobčania, blížia sa najkrajšie sviatky roka, Vianoce. Každý z nás sa na ne pripravuje po svojom. Veľakrát sa sústredíme až príliš na to materiálne. O tom ale Vianoce nie sú. Pripravme sa na príchod Jezuliatka a vytvoríme si atmosféru pokoja a lásky v kruhu rodiny a priateľov i tých, ktorí našu prítomnosť alebo dobrý skutok potrebujú. Obecný úrad v Suchej nad Parnou pripravuje takéto stretnutia. V spolupráci s Farským úradom v Suchej nad Parnou privítame Svätého Mikuláša vo farskom kostole a rozsvietime stromček - symbol Vianoc na námestí. Dňa 28.12.2011 o 18.00 hod. starostka obce pozýva poslancov, všetkých spolupracovníkov obce a Vás vážení občania na vianočnú kapustnicu s hudbou. Verím, že prijmete pozvanie i na spoločný prípitok pri vianočnom stromčeku na uvítanie Nového roku 2012. Tak Vám prajem šťastné a veselé vianočné sviatky a úspešný Nový rok 2012.

Ing. Daniela Balážová PhD.
starostka obce



Budovanie v obci Suchá nad Parnou

Vážení spoluobčania, prijala som výzvu a možnosť uviesť pár informácií k budovaniu v našej obci. **Námestie:** V auguste sme začali s prácami na obnove a revitalizácii centra obce Suchá nad Parnou. Hlavným cieľom projektu je upraviť spoločné priestory obce a poskytnúť tak obyvateľom príjemné a bezpečné prostredie na trávenie voľných chvíľ. Projekt z prostriedkov EÚ v hodnote približne 361 tis. eur, ktorý realizuje spoločnosť Skanska, by mal byť ukončený podľa zmluvy v júli 2013. Úpravou a revitalizáciou sa nezmení účel doterajšieho využitia spoločných priestorov, ale dobuduje sa ich technická a estetická stránka. Zvýšenú bezpečnosť účastníkov premávky zabezpečia chodníky pre peších, ktoré budú dobudované z oboch strán štátnej cesty. Vybudovanie nových chodníkov nadviaže na už zrekonštruovanú a vybudovanú časť územia obce. Modernizáciou prejdú i priestory okolo autobusových zastávok. Obnovené budú miestne komunikácie, trávnaté plochy a vysoká zeleň. Projekt revitalizácie bude zahŕňať aj vybudovanie a obnovu parkovacích plôch, odvodnenie verejných priestorov do príľahlého potoka a osadenie mobiliáru v priestore centra. V rámci parku dôjde k výmene verejného osvetlenia.

Budovanie vodovodu: Po získaní finančných prostriedkov z ENVIRONFONDU pokračujeme v budovaní vodovodu v časti obce Orešanskej cesty a časti Ružovej doliny. Trápi nás, že prostriedkov nie je dosť a nemôžeme zatiaľ potešiť obyvateľov celej Ružovej a Vlčej doliny, Nových Vínogradov a Jám. Chceme ale ubezpečiť občanov, že urobíme všetko preto, aby sme mohli v budovaní pokračovať a tak zabezpečiť pitnú vodu aj v týchto lokalitách. Využili sme možnosť a spracovali sme

d'alšiu žiadosť pre rok 2012. **Oprava ciest:** Po budovaní je potrebné urobiť aj opravy ciest. Obec sa snaží v rámci svojich možností riešiť aj tieto otázky. Podarilo sa nám položiť asfaltový koberec v priestoroch okolo kaplnky Sv. Floriána, napojenia štátnej cesty k priehrade, uskutocňujú sa opravy po budovaní kanalizácie. V tejto aktivite chceme pokračovať aj v roku 2012. Uvedomujem si, že počas týchto prác sme v určitom zmysle obmedzovaní, no verím, že nájdeme pochopenie a trpezlivosť a po skončení prác sa budeme spoločne tešiť z vydaného diela.

Ing. Daniela Balážová PhD.
starostka obce

Ahojte kamaráti!!!

Predstavte si, aj u nás v Smajlíkove už začalo byť zima. A hlavne, že prichádza najkrajšie obdobie - ADVENT. Všetci sa tešíme, lebo si zapálime prvú sviečku, potom druhú, tretiu a napokon štvrtú. To bude to najkrajšie slávenie narodenín. Ale toto?! Veď ja som úplne zabudol koho narodenie vlastne budeme sláviť. Deti, nepomohli by ste mi zistiť kto to je?



/ odpoveď na otázky a z každej odpovede napíš len prvé písmeno a zistíš meno oslávenca./

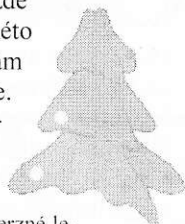
1. Ovocie oberané na jeseň
2. Dopravný prostriedok na koľajniciach
/napr.: v Bratislave/
3. Čo kváka pri vode v lete každý večer?
4. Pomôžem vám, tu bude písmeno i
5. Čo si oblieka mama na ples?
6. Kto vládne v rozprávkovej krajine?
7. Čím pozerám?

TAJNIČKA: I.

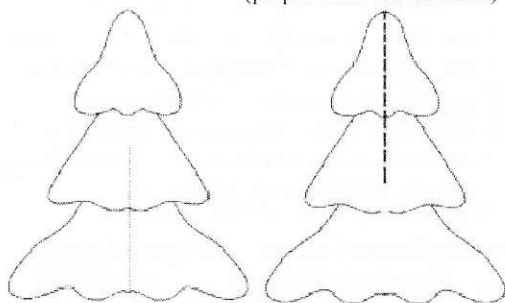
My v Smajlíkove si na každe Vianoce pripravujeme takéto krásne stromčeky. Vám mamička isto rada pomôže.

POTREBUJEME: podľa makyety vystrihnutý stromček zafarbený na zeleno, rôznofarebné kúsky servítkov tvaru štvorca 2cm x 2cm, disperzné lepidlo

POSTUP: Vystrihnutý stromček nastrihneme podľa prerušovanej čiary a zložíme do jedného kusa. Servítkové časti rozoberieme na jednu vrstvu a zguličkujeme. Guličky podľa vkusu nalepíme na stromček.



(pripravila A. Marhavá)



Farské oznamy

Bohoslužby na december

rozpis je orientačný, rozhodujúce sú *nedelne farské oznamy*

sv. omše v týždni

utorok až piatok v Suchej o 18.00
streda v Košolnej o 17.00
štvrtok vo Zvončine o 17.00

sv. omše v nedeľu a vo sviatok

4. decembra – 2. adventná nedeľa
17.00 – Zvončín, v sobotu večer s platnosťou na nedeľu
7.30 a 10.30 – Suchá; 9.00 – Košolná

8. decembra – Nepoškvrnené Počatie Panny Márie

17.00 – Košolná; 18.00 – Suchá, v stredu večer s platnosťou na prikázaný sviatok
17.00 – Zvončín; 18.00 – Suchá

11. decembra – 3. adventná nedeľa

17.00 – Košolná, v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

7.30 a 10.30 – Suchá; 9.00 – Zvončín

18. decembra – 4. adventná nedeľa

17.00 – Zvončín, v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

7.30 a 10.30 – Suchá; 9.00 – Košolná

24. decembra – Štedrý deň

7.30 – Suchá

25. decembra – Narodenie Pána, Vianoce

0.00 – Suchá, polnočná sv. omša

7.30 a 10.30 – Suchá;

9.00 – Košolná; 9.00 – Zvončín

26. decembra – Sv. Štefan

7.30 a 10.30 – Suchá ;

9.00 – Košolná; 9.00 – Zvončín;

30. decembra – Svätá rodina

17.00 – Košolná; 17.00 – Zvončín;

18.00 – Suchá

31. decembra – koniec kalendárneho roka

16.00 – Suchá – ďakovná sv. omša

adorácia

V Suchej vo štvrtok po sv. omši do 19.00, na prvý piatok v mesiaci hodinu pred sv. omšou

litánie

V Suchej v nedeľu popoludní o 14.15, prvú nedeľu v mesiaci po farskej sv. omši

ostatné liturgické slávenia

11. december – Spoločné predvianočné spovedanie

27. december – Na sviatok sv. Jána, apoštola a evanjelistu budem po sv. omši požeňovať mladé víno.

30. december – Na sviatok Svätej rodiny si manželia pri sv. omšiach môžu obnoviť manželské sľuby.

november v našej farnosti

pokrstení:

* 24.9.2011 Ján Jakub Zachar, Suchá

* 15.10.2011 Matej Bako, Kátlovce

zosnulí:

+ 09.11. Stanislav Jelačič, Suchá, 54r.

+ 15.11. Helena Ondrušková, Trnava, 90r.

+ 18.11. Mária Ostrižová, Trnava, 78r.

+ 19.11. Viliam Heriban, Trnava, 49r.

+ 24.11. Jaroslav Husták, Smolenice, 68r.

December 2011
adventné a vianočné obdobie

Št	1	Edmund Kampián, mučeník
Pi	2	Bibiána, mučeníčka
So	3	František Xaverský, kňaz
Ne	4	2. adventná nedeľa
Po	5	Sabas, opát
Ut	6	Mikuláš, biskup
St	7	Ambróz, biskup a učiteľ Cirkvi
Št	8	Nepoškvrnené počatie Panny Márie
Pi	9	Leokádia
So	10	Melchiades, mučeník
Ne	11	3. adventná nedeľa
Po	12	Panna Mária Guadalupská
Ut	13	Lucia, panna, mučeníčka
St	14	Ján z Kríža, kňaz, učiteľ Cirkvi
Št	15	Valerián, biskup
Pi	16	Adelhaida, cisárovná
So	17	Modest, biskup
Ne	18	4. adventná nedeľa
Po	19	Urban V., pápež
Ut	20	Zefirín, pápež
St	21	Peter Kanízius, kňaz a učiteľ Cirkvi
Št	22	Adela, opátka
Pi	23	Ján Kentský, kňaz
So	24	Adam a Eva, Štedrý deň
Ne	25	Narodenie Pána
Po	26	Štefan, prvý mučeník
Ut	27	Ján, apoštol, evanjelista
St	28	betlehemske neviniatka, mučeníci
Št	29	Tomáš Becket, biskup, mučeník
Pi	30	Svätá rodina
So	31	Silvester I., pápež

Na Bohu sa mi páči to, že svoju štedrosť neprejavuje iba na Vianoce.

Pavel Kosorin

Výročia, pripravované akcie

- 18.12.** - Pernikiáda
28.12. – Vianočná kapustnica s hudbou
30.12. - Vyhlásenie samostatnej Slovenskej cirkevnej provincie (1987)
31.12. - Rozlúčka so starým rokom a privítanie nového

Úmysly Apoštolátu modlitby na december 2011

- **Všeobecný:** Aby všetky národy vďaka poznatkom mohli rásť v pokoji, vo vzájomnej úcte a mieri.
- **Misijný:** Aby deti i mládež boli poslami evanjelia a aby iní vždy rešpektovali ich dôstojnosť a chránili ich pred každým násilím i vykorisťovaním.
- **Úmysel KBS:** Aby národy zeme otvorili svoje dvere Kristovi a jeho evanjeliu pokoja, bratstva a spravodlivosti.

Požehnanú oslavu
Narodenia Pána
a hojnosť Božích
milostí každý jeden
deň nového roku 2012
vám praje
redakčná rada Duchovných ozvien.



Farský mesačník DUCHOVNÉ OZVENY

Vychádza poslednú nedeľu v mesiaci s dátumom nasledujúceho mesiaca.

Vydáva Rímskokatolícka cirkev, farnosť Suchá nad Parnou, č. 431, PSČ 919 01. Tel.: 033 / 55 80 144.

šéfredaktor: Peter Škultéty,
administrátor farnosti,
grafický editor: Daniela Martinkovičová
náklad: 400 výtlačkov

S povolením Arcibiskupského úradu v Trnave, dňa 3.8.1998, č. 2663/98

Registrácia MK SR, č. 1/2001

ISSN 1337-5849

Cena: dobrovoľný príspevok